

ע"פ 19491/06/17 - שני אטיאס נגד ועדה מקומית לתכנון מורדות הכרמל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 19491-06-17 אטיאס נ' ועדה מקומית לתכנון מורדות הכרמל
תיק חיצוני:
בפני כבוד השופטת רונית בש
המערערת שני אטיאס
נגד
המשיבה ועדה מקומית לתכנון מורדות הכרמל

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט לעניינים מקומיים בקריות (כב' השופט העמית, ד"ר מרדכי ארגמן) (להלן: בית משפט קמא), אשר ניתן בתיק תו"ב 4703-11-11 (הכרעת דין מיום 7.9.16 וגזר דין מיום 25.5.17) (להלן בהתאמה: הכרעת הדין ו-גזר הדין). הערעור מתייחס גם להחלטת בית משפט קמא שניתנה ביום 4.5.16 בטענת ההגנה כי אין להשיב לאשמה. המערערת הורשעה, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של ביצוע עבודות הטעונות היתר, ללא היתר כדין, לפי סעיפים 145(א), 204(א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה), וכן בעבירה של שימוש בעבודות בניין הטעונות היתר, ללא היתר כדין, לפי סעיפים 145 (א) ו-204 לחוק התכנון והבניה. בגין העבירות הנ"ל דן בית משפט קמא בגזר הדין את המערערת, לאחר שקבע כי שקל את מהות העבירות, היקפן, את מתחם הענישה המקובל ואת טיעוני ב"כ הצדדים, לעונשים, כדלקמן: תשלום קנס בסך 20,000 ₪, בצד חתימה על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪. כמו כן, ניתן בגזר הדין צו המורה על הריסת המבנים אשר נבנו ללא היתר, אשר ביצעו עוכב עד ליום 25.8.17. כאן אציין כי במסגרת ההליך בתיק זה עוכבו, עד להכרעה בערעור, תשלום הקנס הכספי וכן ביצוע צו ההריסה.

ההליך בפני בית משפט קמא

2. על פי הנטען בכתב האישום שהוגש בפני בית משפט קמא, ביצעו המערערת ו/או מי מטעמה עבודות בניה בחלקה מס' 32 בגוש 10674, ברח' רמב"ם 7 בטירת הכרמל, ללא היתר כדין, כדלקמן: תוספת בניה עשויה בלוקים ובטון, בשטח של כ- 33.75 מ"ר, בקומת קרקע; הגבהת קירות גדר קיימים לגובה של עד כ- 2 מ' בחזיתות מזרח וצפון באורך כללי של כ- 33 מ', בעוד שהקיר בחזית המזרחית באורך של כ- 13 מ' נמצא בחלקה 128 הסמוכה, המיועדת לדרך ציבורית; בניית קיר בטון ובלוקים בגובה משתנה של בין 1.5 מ' - 2 מ' באורך כללי של כ- 38.8 מ' בחזית דרומית ומערבית, מתוכם כ- 37 מ' מחוץ לגבולות החלקה, בחריגה לחלקה 33 הסמוכה. כן נטען בכתב האישום כי ביום 29.5.11 נמצא שהמערערת עושה שימוש במבנים הנ"ל ללא היתר.

3. ביום 7.1.15 כפרה המערערת בפני בית משפט קמא בעובדות כתב האישום, תוך שטענה כי אין כל בדל של ראייה לביסוס האמור בכתב האישום.

4. במסגרת פרשת התביעה נשמעה אך עדותו של המפקח מר אורי עמיר (להלן: המפקח), והוגשו המסמכים ת/1-18, זאת לאחר שגובשה בין הצדדים הסכמה, ולפיה כל מסמך שיוגש באמצעות העד הנ"ל, יוגש רק לעצם קבלתו בוועדה ולא לאמיתות תוכנו (להלן: ההסכמה הדיונית). בתום פרשת התביעה, טען הסנגור, בהתאם לסעיף 158 חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, כי התביעה לא עמדה בנטל ההוכחה, הנדרש ממנה בשלב הנ"ל של המשפט וכי אין על המערערת להשיב לאשמה. בד בבד ביקש הסנגור, כי בית משפט קמא יורה על זיכוייה של המערערת מהעבירות המיוחסות לה בכתב האישום.

5. בהחלטה שניתנה בבקשה הנ"ל ציין בית משפט קמא, כי במהלך החקירה הנגדית אישר המפקח כי המסמכים שסומנו ת/1-16 לא נערכו על ידו. בית משפט קמא התייחס לטענת ההגנה, לפיה אין למשיבה ולו בדל של ראייה הקושרת את המערערת לעבירות המיוחסות לה בכתב האישום, וכן לטענה כי אף במסמכים היחידים שערך המפקח, ת/17 ות/18, אין כדי לבסס כל קשר בין הבנייה המיוחסת למערערת בכתב האישום לבין המערערת כמי שביצעה או אחראית לבנייתה.

6. לאחר שבחן את טיעוני הצדדים, סבר בית משפט קמא, כי משהסכימו הצדדים להגיש את המסמכים האלה ולו לעצם הגשתם, אין הוא יכול "להתעלם מהם כליל ולא לייחס להם שום ערך ראייתי, אם יש בהם כזה". בית משפט קמא ציין בהחלטתו, כי את מכלול המסמכים שהוגשו באמצעות המפקח ניתן לחלק לשתי קבוצות- בקבוצה אחת מנה בית משפט קמא את המסמכים שיצאו, לכאורה, תחת ידה של המערערת. בקבוצה השנייה מנה בית משפט את המסמכים שנערכו ויצאו תחת ידם של גורמים אחרים, בין אם דובר בגורמים של הוועדה עצמה ובין אם דובר בגורמי חוץ. לאחר שפילג את אסופת המסמכים ת/1-16, כאמור לעיל, הגיע בית משפט קמא לכלל מסקנה כי המשיבה עמדה בנטל הראייתי, הנדרש ממנה באותו שלב, והורה למערערת להשיב לאשמה, אולם היא בחרה שלא להעיד בפני בית משפט קמא.

7. לאחר שבחן את ראיות התביעה, ביכר בית משפט קמא לאמץ בהכרעת הדין את עדות המפקח והגיע לכלל מסקנה כי יש להרשיע את המערערת בעבירות המיוחסות לה בכתב האישום. בית משפט קמא התייחס בהכרעת הדין להסכמה הדיונית אליה הגיעו הצדדים, כאמור לעיל. בנקודה זו הפנה בית משפט קמא להחלטתו הנ"ל ולאבחנה שערך שם בין שתי קבוצות המסמכים שהוגשו באמצעות המפקח. בית משפט קמא ציין, כי הטעם לאבחנה הנ"ל נעוץ במהות ובנפקות המשפטית שיש לייחס למסמכים אלו. בקבוצה הראשונה מנה בית משפט קמא את המסמכים מהם עולות אימרות שונות שניתנו, לכאורה, על ידי המערערת, לאדם אחר ששמע אותה. ביחס לקבוצת המסמכים הנ"ל, קבע בית משפט קמא כי משנמנעה המשיבה מלהביא לעדות את האדם ששמע את הדברים, עומד לה הדבר לרועץ, ועל כן לא ניתן להגיש מסמכים אלו כראיה לפי סעיף 11 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. באשר לקבוצה השנייה- אסופת המסמכים ת/1, ת/5, ת/10, ת/11 ו- ת/13, סיווג בית משפט קמא את המסמכים הנ"ל כמסמכים שנערכו, לכאורה, ע"י המערערת עצמה. הובהר, כי משהוגשו המסמכים הנ"ל לבית המשפט, ולאחר שנקבע בהחלטה כי על המערערת להשיב לאשמה, עמדה למערערת הזכות ליתן עדותה במסגרת פרשת ההגנה ולמסור את גרסתה באשר

למסמכים הנ"ל. בנסיבות העניין משבחרה המערערת שלא להעיד ולא להביא כל ראיה מטעמה, סבר בית משפט קמא כי יש לראות בשתיקתה כחיזוק לאמיתות ראיות התביעה, כאמור בסעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. עוד נקבע כי המערערת היא זו אשר הגישה את הבקשה למתן לגליזציה לבניה הקיימת, היא זו אשר ערכה וחתמה על מסמכים, והיא זו אשר ביצעה את עבודות הבניה מושא כתב האישום. אי לכך, הורשעה המערערת בביצוע העבירות, כאמור בסעיף 1 לעיל.

נימוקי הודעת הערעור

8. בנימוקי הערעור טוען ב"כ המערערת, כי בית משפט קמא טעה עת שביכר ליתן משקל ראייתי למסמכים ת/1-16/16. לדידו של הסניגור, בסיום פרשת התביעה לא היה למאשימה ולו בדל של ראייה, המקים זיקה בין המערערת לבין המבנה מושא כתב האישום. בנקודה זו מפנה ב"כ המערערת לאבחנה שערך בית משפט קמא בין המוצגים ת/1-16/16 וטוען כי לא היה מקום ליתן משקל ראייתי למסמכים ת/1, ת/5, ת/10, ת/11 ו-ת/13, שכן גם מסמכים אלו הוגשו, בהסכמת הצדדים, לעניין עצם קבלתם בוועדה ולא לעניין אמיתות תוכנם. מוסיף וטוען הסניגור, כי לאור ההסכמה הנ"ל, לא עמדה המשיבה ברמת ההוכחה הנדרשת בהליך פלילי. הודגש כי בפני בית משפט קמא לא הוצגה כל ראייה כי חתימת המערערת היא המתנוססת על גבי המסמכים הנ"ל.

9. עוד מוסיף וטוען הסניגור, כי טעה בית משפט קמא עת שראה בהימנעותה של המערערת מלהעיד בפניו, כחיזוק לראיות התביעה. בנקודה זו טוען הסניגור, כי בצדק קבע בית משפט קמא, באשר לקבוצת המסמכים הראשונה, כי לא ניתן להעניק להם כל משקל ראייתי, שעה שהמשיבה נמנעה מלהביא לעדות את מי שבאוזניו נשמעו, לכאורה, דברי המערערת. כאן טוען הסניגור, כי ניתן לחזק אך ורק את ה"יש" הראייתי, ומשלא הוצג בפני בית משפט קמא בדל של ראייה להוכחת תוכן המסמכים, הרי שלא ניתן לקבוע כי שתיקת המערערת מהווה חיזוק לראיות שאינן קיימות. בסיכומו של דבר, מבקש הסניגור, לקבל את ערעורו, לבטל את ההחלטה כי יש להשיב לאשמה ואת ההרשעה ולזכות את המערערת מהעבירות המיוחסות לה.

10. לחילופין, מבקש הסניגור בהודעת הערעור, כי לאור טענותיו הנ"ל, יוקל דינה של המערערת.

טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

11. בדיון בפניי ביום 10.12.17 חזר ב"כ המערערת על האמור בהודעת הערעור, תוך שציין את ההסכמה שגובשה בין הצדדים באשר להגשת המוצגים ת/1-16/16 לעצם קבלתם בוועדה ולא לאמיתות תוכנם. כמו כן נטען, כי למוצגים ת/17 ו-ת/18 שהוגשו באמצעות עד התביעה היחיד בתיק זה, אין כל רלוונטיות לעניין ביצוע העבירה מושא כתב האישום ע"י המערערת. ב"כ המערערת טען כי לא ייתכן שהמדינה תדבר בשני קולות, באופן שבפני בימ"ש קמא היא תביע הסכמה להתעלמות מהתוכן של המוצגים ת/1 עד ת/16, ולאחר מכן, בערכאת הערעור, היא תבקש להסתמך על תוכנם של המסמכים הנ"ל ותבקש לדחות את הערעור. בסיכומו של דבר, ביקש ב"כ המערערת לקבל את הערעור בתיק זה ולזכות את המערערת מהעבירות המיוחסות לה בכתב האישום שהוגש בפני בימ"ש קמא.

12. מנגד, ביקשה באת כוח המשיבה, לדחות את הערעור, תוך שטענה כי המפקח הגיש את המסמכים שהוגשו בבית משפט קמא, ואשר היוו חלק מתיק הבניין. עוד צוין כי ביחס לאותם מסמכים התקבלה ע"י המשיבה החלטה בבקשה לקבלת היתר שהגישה המערערת (הבקשה ת/1). מדובר בהחלטה לאשר את בקשת המערערת, בכפוף לקיומם של תנאים, כפי שעולה מהמסמך ת/8. עוד נטען ע"י באת כוח המשיבה, כי מיתר המוצגים, כדוגמת ת/9, ת/10, ת/11, ת/13, ת/14 ו- ת/15, אנו למדים כי המערערת פעלה לקיום התנאים שנקבעו בהחלטה ב- ת/8. כאן אציין, כי ב"כ המערערת טען בדיון בפניי, כי ת/8 אינו מלמד בדבר מתן החלטת הוועדה ביחס למערערת, זאת נוכח העובדה שב- ת/8 נרשם אומנם שמה של המערערת (שני אטיאס), אולם בד בבד נרשמה כתובת השונה מזו הנזכרת בכתב האישום (אליאס כרמל 4 דירה 22 טירת הכרמל). אי לכך, טען ב"כ המערערת כי לא ניתן לקשר בין המערערת לבין הפרטים המצוינים במסמך ת/8, שהינו פרוטוקול הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, בו נרשמה ההחלטה לאשר את הבקשה להיתר, בכפוף לקיום תנאים. מנגד, ובצדק, טענה באת כוח המשיבה כי בטופס הבקשה להיתר (ת/1), מופיעות לצד שמה של המערערת כמבקשת ההיתר ומספר תעודת הזהות שלה, גם הכתובות ברחוב רמב"ם 7 בטירת הכרמל (הכתובת מושא כתב האישום) וגם הכתובת ברחוב אליאס כרמל 4/22 טירת הכרמל, שהינה הכתובת העולה, כאמור, מ- ת/8. עוד לטענת באת כוח המשיבה, עסקינן בבקשה להיתר שהגישה המערערת לגבי המקרקעין ברחוב רמב"ם מס' 7, וכל יתר המסמכים מתייחסים לאותה בקשה. ב"כ המשיבה הדגישה כי מדובר במסמכים, החתומים ע"י המערערת, אשר הוגשו לתיק הבניין במסגרת אותו הליך רישוי, וכי מדובר במערערת שלא הגיעה לזימון לחקירה שנשלח אליה לפני הגשת כתב האישום ולא העידה בפני בית משפט קמא, כדי להסביר את האמור באותם מסמכים שהוגשו לתיק הבניין, דבר המהווה חיזוק לראיות התביעה, באופן המבסס את אשמת המערערת מעבר לכל ספק סביר. לעניין טענת המערערת, לפיה הצהיר ב"כ המשיבה בדיון בבית משפט קמא, כי המסמכים ת/1 עד ת/16 מתיק הבניין מוגשים רק לעניין עצם קבלתם בוועדה ולא לאמיתות תוכנם, ציינה באת כוח המשיבה, כי אותם מסמכים הוגשו ע"י מפקח הבנייה שהגיע עם תיק הבניין והם הוכחו מעצם הגשתם לתיק הבניין ע"י המערערת. לשיטתה של באת כוח המשיבה, הגשת המסמכים ע"י מפקח הבנייה טובה יותר, מבחינה ראייתית, מהגשתם באמצעות תעודת עובד ציבור. בסיכומי של דבר, ביקשה באת כוח המשיבה, כאמור, לדחות את ערעורה של המערערת בתיק זה.

דיון והכרעה

13. אקדים אחרית לראשית ואציין כי דינו של הערעור בתיק זה להידחות, זאת כפי שיובהר ויפורט להלן. עד התביעה היחיד שהעיד בדיון בפני בית משפט קמא הוא, כאמור, המפקח. דו"ח הפיקוח שערך המפקח והוגש בהסכמה (ת/18) מלמד, כי המפקח ביקר באתר ברחוב רמב"ם 7 בטירת הכרמל ביום 29/5/11 (בגוש 10674 חלקה 32) וגילה אז את הבנייה ללא היתר המתוארת בכתב האישום (להלן: דו"ח הפיקוח). לדו"ח הפיקוח צורף שרטוט ובו סימן המפקח בצבעים שונים את חריגות הבנייה המתוארות בדו"ח הפיקוח, כפי שעולה מעדותו של המפקח בפני בית משפט קמא. המפקח ציין לעניין זה, כי את הצילום של השרטוט הוא לקח מתכנית הבקשה להיתר שהייתה בתיק הבניין ותואמת את המען, הגוש והחלקה של המקום, כמצוין בדו"ח הפיקוח. בית משפט קמא צדק בקביעתו בהכרעת הדיון, כי רשאי היה המפקח ליטול את השרטוט הנ"ל, על גביו נרשם כי הוא הוכן להגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה בקשר עם בקשה להיתר בניה ו"כביש אספלט רחוב רמב"ם", ולאחר מכן רשאי היה המפקח לסמן על פני השרטוט בצבעים שונים את חריגות הבניה אותן ראה במו עיניו בביקורו בשטח. בנוסף לדו"ח הפיקוח ולשרטוט הנ"ל, הוגשו ע"י המפקח התמונות שצולמו על ידו בביקורו במקום, המשקפות את חריגות הבנייה (ת/17). המפקח העיד, כי צילם את התמונות הנ"ל במקום, ברחוב רמב"ם 7, ולכן צדק בית משפט קמא עת שקבע כי התמונות מנציחות את הבניה במען הנ"ל אף כי לא

נרשם על גבן אותו מען. בית משפט קמא נתן אמון בעדותו של המפקח, ובהתאם לכך הגיע לכלל מסקנה שעבודות הבנייה ללא היתר כדין וכן השימוש החורג במקרקעין, בוצעו אכן ברחוב רמב"ם 7 בטירת הכרמל, כפי שעולה מעדותו של המפקח, מדו"ח הפיקוח שערך ומהתמונות שצילם. בנקודה זו יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו בע"פ 6577/10 פלוני נ' מדינת ישראל (28.11.2013): "הלכה מושרשת היא כי לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בממצאי עובדה ובקביעות מהימנות, שנעשו על-ידי הערכאה הדיונית. זאת, בשל היתרון האינהרטי המוקנה לערכאה הדיונית, אשר יכולה להתרשם באורח בלתי אמצעי מן העדים, מהאופן שבו הם מסרו את עדותם, מהתנהגותם על דוכן העדים, ומשפת גופם. כל אלה, מאפשרים לערכאה הדיונית לתור, באופן מיטבי, אחר "אותות האמת", המתגלות בעדויות...".

14. בהמשך לקביעתו הנ"ל של בימ"ש קמא, נשאלת השאלה: האם עלה בידי המשיבה להוכיח, מעבר לכל ספק סביר, כי המערערת היא זו שביצעה את העבירות מושא כתב האישום. לדידי, התשובה לשאלה הנ"ל היא חיובית. ב"כ המשיבה, אומנם הצהיר בדיון בבית משפט קמא, כי הוא מסכים לכך שכל מסמך המוגש לתיק בית המשפט, אשר לא נערך ע"י המפקח, יוגש רק לעצם קבלתו בוועדה ולא לאמיתות תוכנו. אולם, ההצהרה הנ"ל חלה לגבי מסמכים שנערכו ע"י גורמים אחרים שאינם המערערת (הנאשמת), שהרי המסמכים החתומים לכאורה ע"י המערערת מהווים, כפי שקבע בצדק בימ"ש קמא, "בבחינת אמרות הנאשמת מחוץ לכותלי בית המשפט", ומשום כך, מדובר בראיות קבילות לעניין האמור בהם.

15. "השאלה אם אמירת נאשם היא בגדר הודאה בביצוע מעשה פלילי מוכרעת על בסיס בחינה מהותית של האמירה, על רקע נסיבות נתינתה" (ע"פ 3338/99 פקוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5), 667, 684). במקרה דנן, הוגשו לתיק הבניין של הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מסמכים שחלקם נושא, לכאורה, את פרטיה של המערערת ואת חתימתה. כך עולה מהבקשה להיתר בנייה או לשימוש במקרקעין (ת/1), אשר הוגשה לכאורה ע"י המערערת כמבקשת ההיתר ומתייחסת לנכס שפרטיו נזכרים בכתב האישום שהוגש בפני בימ"ש קמא. מעבר לכך, הוגשו לתיק הבניין של הוועדה מסמכים נוספים החתומים לכאורה ע"י המערערת, והמתייחסים לתנאים שנקבעו בהחלטת המשיבה לאשר את הבקשה להיתר (ת/8). כך, למשל, אנו למדים מהמסמך ת/10, החתום, לכאורה, ע"י המערערת ונושא את פרטיה, וממנו עולה כי היא מודיעה לוועדה שהיא מינתה אחראי לביקורת לעניין ביצוע העבודות בגוש בחלקה ובמען הנזכרים בכתב האישום. כך גם מלמד המסמך ת/11, הנושא אף הוא את פרטי המערערת ואת חתימתה, והוא כולל התייחסות לדרישת המשיבה להמצאת ערבות בנקאית כחלק מהתנאים לאישור הבקשה להיתר. במסמך הנ"ל ביקשה לכאורה המערערת לפטור אותה מהגשת ערבות בנקאית, מפאת מצבה הכלכלי. זאת ועוד, המסמך ת/13 מהווה מכתב פנייה למשיבה, החתום אף הוא לכאורה ע"י המערערת, ולפיו היא מתחייבת לפנות את החומות מחוץ לגבול החלקה, במידה ובעתיד יידרש הדבר לעבודות פיתוח של העירייה, דבר העולה בקנה אחד עם אחד מהתנאים שנקבעו בהחלטת המשיבה ב- ת/8. צדק בימ"ש קמא עת שהתייחס בהכרעת הדין למסמכים הנ"ל כראיות קבילות, בהיותם ערוכים וחתומים לכאורה ע"י המערערת. באופן דומה, קבע בימ"ש קמא ובצדק, כי יש לראות גם את המסמך ת/5 כראיה קבילה (מכתב לוועדה החתום לכאורה ע"י המערערת, בו היא מודיעה בדבר "פרסום הקלה" לעניין המקרקעין מושא כתב האישום).

16. הנה כי כן, מכל המסמכים הנ"ל, החתומים לכאורה ע"י המערערת וערוכים לכאורה על ידה, אנו מסיקים כי המערערת היא זו שביצעה את העבירות מושא כתב האישום, בהיותה, בין היתר, מי שכאמור הגישה את הבקשה ת/1

להיתר בנייה או לשימוש באותם מקרקעין (ראו סעיף 208(א) לחוק התכנון והבנייה). לפיכך, היה על המערערת למסור את גרסתה בפני בימ"ש קמא לענין התמונה המצטיירת ממקרא מכלול המסמכים הנ"ל והמסקנה העולה הימנם.

17. לעניינו, יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו בע"פ 2406/09 שלמה אלבו נ' מדינת ישראל (15.09.2010) (להלן: ענין אלבו): "ככל זכות מהותית, ובכלל זה זכות חוקתית, גם זכות השתיקה אינה מוחלטת אלא יחסית בלבד. בצדה ניצב אינטרס ציבורי רב ערך שעניינו חשיפת האמת, העומד ביסוד תכליותיו של ההליך הפלילי (ראו, למשל: עניין מילשטיין, פסקה 1 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל). הכלל בדבר הערך הראייתי שיש לייחס לשתיקת הנאשם במשפט מבטא את האיזון הנדרש בין אינטרס חשיפת האמת בהליך הפלילי, לבין ההגנה על זכויות הנאשם מפני הפללה עצמית. לשתיקת הנאשם ניתן משקל ראייתי כחיזוק למשקל ראיות התביעה וכסיוע במקום שהוא נדרש, אך זכות השתיקה אינה גורעת מהנטל המוטל על כתפי רשויות התביעה להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר (עניין מילשטיין, פסקאות 7, 10 לפסק דינו של השופט לוי). שתיקתו של הנאשם עשויה להצטרף לראיות אחרות, המצביעות על התקיימותה של עובדה השנויה במחלוקת, כדי להגיע לרמת ההוכחה הנדרשת שלה (רע"פ 1601/91 צרפתי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(3) 408, 409 (1991); עניין בן גל, עמ' 148, 154). **יתר על כן, כאשר עולה מראיות התביעה מסקנה מפלילה לכאורה, הימנעותו של נאשם מלהעיד מותירה את מסקנת ההפללה ללא משקל שכנגד, ועשויה להוביל להרשעתו (ע"פ 4600/94 חביו נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 617, 632 (1997)). משקלה הראייתי של שתיקת הנאשם יושפע מהסבר מניח את הדעת - אשר אינו נעוץ אך ברצון להימנע מהפללה עצמית - הניתן לה, העשוי לגרוע מהערך המחזק שיש לראיות ... [ההדגשה שלי-ר.ב.] "**

18. ומהתם להכא:

הימנעותה של המערערת מלהעיד בבית משפט קמא, ללא הסבר המניח את הדעת לכך, מותירה ללא משקל שכנגד את מסקנת ההפללה העולה מהמסמכים הנ"ל, החתומים לכאורה על ידה. הימנעות המערערת ממסירת גרסתה בבית משפט קמא מחזקת את הראיות המפלילות הנ"ל של התביעה, כאמור בסעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, הקובע כי הימנעות הנאשם מלהעיד עשויה לשמש חיזוק ואף סיוע, אם נדרש, למשקל הראיות של התביעה. לפיכך, שילובם של המסמכים הנ"ל מתיק הבניין של הוועדה, הנחזים להיות חתומים ואף ערוכים ע"י המערערת, יחד עם שתיקתה בבית משפט קמא, מוביל למסקנה, מעבר לכל ספק סביר, לפיה המערערת היא זו שביצעה את העבירות מושא כתב האישום.

19. לפיכך, לא נפלה שגגה תחת ידו של בית משפט קמא, עת שקבע כי עלה בידי המשיבה להוכיח, מעבר לכל ספק סביר, כי המערערת ביצעה את העבירות המיוחסות לה, כאמור, בכתב האישום.

20. עוד יצוין כי אין מקום, בנסיבות העניין, להתערב בגזר דינו של בימ"ש קמא, כפי שמתבקש לחילופין בהודעת הערעור. על המערערת הושת, כאמור, בגזר הדין עונש לא חמור- קנס בסכום של ₪ 20,000, לצד חתימה על התחייבות כספית בסך ₪ 10,000 וצו המורה על הריסת הבנייה הלא חוקית. בהינתן האמור בכתב האישום לגבי מהות הבנייה הבלתי חוקית, המצטיירת גם מהתמונות ת/17, ונוכח העובדה שעסקינן בעבירות, הפוגעות במערך התכנוני במדינת ישראל ובשלטון החוק, הרי שלא החמיר בימ"ש קמא בדינה של המערערת. בנקודה זו אביא את דברי בית המשפט העליון בע"פ 9180/16 מליק נ' מדינת ישראל (16.11.2017): "כידוע, ערכאת ערעור אינה נוטה להתערב

במידת העונש שהושתה בערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שעניינם סטיה ניכרת מרמת הענישה הנוהגת או הראויה במקרים דומים (ע"פ 8317/16 מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן [פורסם בנבו] (4.6.2017)), או כאשר פסק הדין לוקה בטעות מהותית שיש לתקנה (ע"פ 9833/17 אוריאן טלקר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.7.2017)); ע"פ 4949/15 רונן מקדסי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.3.2016) ". לפיכך, אין מקום אף להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, שכן העונש שהושת על המערערת בגזר הדין אינו סוטה כלל מרמת הענישה הנוהגת או הראויה במקרים דומים.

21. בסיכומו של דבר, הריני לדחות את ערעורה של המערערת בתיק זה.

אני מורה למערערת לבצע את צו ההריסה, שהושת עליה בגזר הדין, זאת עד ליום 15/03/2018.

בד בבד הריני להורות למערערת לשלם את הקנס הכספי, שהושת עליה בגזר הדין, זאת עד ליום 15/3/18.

המזכירות תמציא פסק דין לבאי כוח הצדדים, בדואר רשום עם אישור מסירה, וכן תוודא את קבלתו על ידם.

ניתן היום, כ"ד כסלו תשע"ח, 12 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.